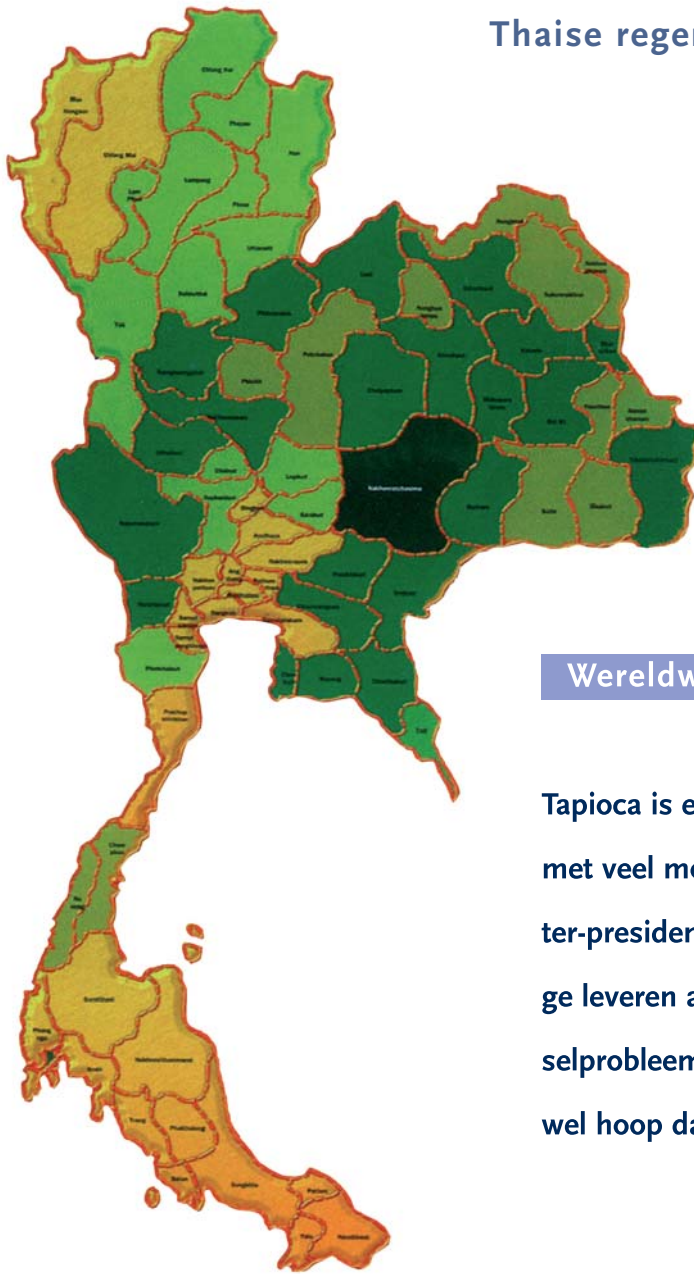

‘Tapioca biedt hoop’

Thaise regering stimuleert teelt en productie tapioca

Wereldwijd

[Jacqueline Wijbenga]

Tapioca is een droogteresistent, zetmeelrijk gewas met veel mogelijkheden. Volgens de Thaise minister-president kan het gewas een belangrijke bijdrage leveren aan het oplossen van het wereldvoedselprobleem. „Het lost niet alles op, maar biedt wel hoop dat er een weg is uit deze crisis.”

Tapioca (ook wel cassave of maniok genoemd) is een belangrijk agrarisch product in Thailand. Al 30 jaar is het land een van de belangrijke producenten en exporteurs van tapioca en daarvan afgeleide producten. Deze producten worden onder andere verwerkt in voedsel, dranken, zoetstoffen, farmaceutische producten, papier, textiel, lijm en laminaat, cosmetica, biologisch afbreekbare producten, alcohol en diervoeders.

Vanwege de grote waarde van tapioca voor de landbouw, stimuleert de Thaise regering de teelt en verwerking van het product. Dit heeft de afgelopen jaren

geleid tot belangrijke verbeteringen in de teelt en opbrengst, in die mate dat momenteel sprake is van een overschot. Desondanks hecht de overheid er veel waarde aan de teelt blijvend te stimuleren, zodat ook op het platteland een goed inkomen kan worden verdiend. „Meer dan 500.000 huishoudens zijn afhankelijk van tapioca”, aldus minister-president Abhisit Vejjajiva. De regering ziet het mede daarom als haar taak om ervoor te zorgen dat er voldoende afzetkanalen zijn voor de geproduceerde tapioca. Mede daarom werd begin dit jaar in Bangkok de World Tapioca Conference

2009 georganiseerd. Twee dagen waarin kennis werd uitgewisseld, maar die vooral ook waren bedoeld om (potentiële) afnemers uit alle delen van de wereld kennis te laten maken met dit veelzijdige product en zijn toepassingen. „Tapioca kan vanwege de droogteresistentie van het gewas een bijdrage leveren aan de oplossing van het wereldvoedselprobleem en dienen als alternatieve energiebron”, benadrukt Vejjajiva. „Het gewas lost niet alle wereldproblemen van dit moment op, maar biedt wel hoop dat er een weg is uit deze crisis”, aldus de minister-president bij de opening van het congres.

>> 'Tapioca biedt hoop'

Belang

De vier belangrijkste productiegebieden van cassave zijn Nigeria, Brazilië, Thailand en Indonesië. Van deze vier landen is Thailand de belangrijkste exporteur. De totale wereldproductie bedraagt ongeveer 230 miljoen ton per jaar. „Tapioca is een stabiel gewas dat veel arme mensen kan helpen”, benadrukt ook dr. Supachai Panitchpakdi, secretaris generaal bij de Verenigde Naties. Volgens hem is cassave als het gaat om de wereldvoedselvoorziening het derde gewas in de wereld. „Het belang ervan kan nog toenemen als de teelt in Afrika groeit.” Dat vraagt volgens Panitchpakdi wel een inspanning in de vorm van onderzoek en ontwikkeling van de cassaveteelt. „Daaraan is in het verleden veel te weinig gedaan.” Voor landbouwontwikkeling is volgens de secretaris-generaal van de UN niet veel geld nodig. „Misschien biljoen, maar momen-

Tapioca is van groot belang voor de agrarische sector in Thailand, vooral vanwege de exportwaarde ervan.

teel worden triljoenen in het financiële systeem gestoken. Het enige wat ze doen, is papier produceren. Landbouw is de echte, werkelijke wereld, die wat kan betekenen voor de ontwikkeling van mensen.”

Tijdens een financiële crisis neemt de ondervoeding in de wereld toe. „Een gewas als tapioca kan daarin verandering brengen.” Panitchpakdi ziet veel in het stimuleren van de teelt in Afrika. „Dat continent was een belangrijke producent van voedsel, maar is nu vooral importerend. Daarin moet verandering worden gebracht. Het continent heeft veel potentie, want tot nu toe deed de groene revolutie daar nog geen intrede.” Momenteel eten Afrikanen meer graan dan ooit tevoren door de voedselhulp. „Cassave zou daar in veel regio's een veel beter gewas zijn en voedselzekerheid kunnen garanderen.”

Speculatie

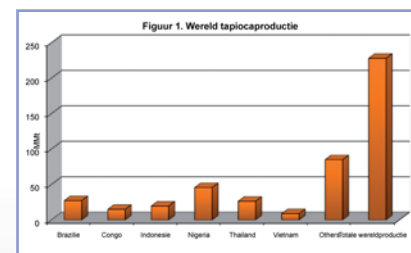
Voor handel is speculatie in de markt nodig, „maar overspeculatie leidt ertoe dat de 'bom barst' ”, aldus Panitchpakdi. Die overspeculatie moet dan ook worden voorkomen. „Exportbelemmerende maatregelen spelen speculanten in de kaart. Dat komt de markt en de boeren niet ten goede.” De VN-topman stelt niet uit te zijn op hoge prijzen. „Veel belangrijker is dat we reële prijzen hebben. Dat maakt het ook voor boeren mogelijk te investeren in hun bedrijf en de gewassen. Dan komt langetermijnontwikkeling tot stand, niet via subsidie of interventie, maar via gezonde marktontwikkeling.”

Steun

De Thaise regering investeert en stimuleert de agrarische productie in het land sterk. „De overheid steunt alle stappen in de productieketen, van teelt, oogst,

'Koreaanse nutritionisten staan voortdurend voor uitdagingen'

Korea heeft geen eigen teelt van voedergrondstoffen, vertelt Kim Chi-Young van de Korea Feed Association. Hij is met enkele andere Koreanen aanwezig op de World Tapioca Conference 2009 in Bangkok. „Wij zijn volledig afhankelijk van import.” Om die reden heeft de diervoederorganisatie een computerprogramma ontwikkeld waarin de relatie is uitgewerkt tussen de voederwaarde van een ingrediënt in relatie tot de prijs ervan. „Daarmee kunnen we uitrekenen bij welke prijsstelling op de wereldmarkt de import van de betreffende grondstof nog interessant is.” Uit het computerprogramma blijkt dat tapioca interessant is tot een prijs van 129 dollar per ton. „Momenteel ligt de prijs hoger, dus is het voor ons niet interessant om tapioca in te voeren”, vertelt Chi-Young. Volgens hem is er nog voldoende voorraad beschikbaar tot april/mei. „Dat is vooruit gekocht toen de prijs gunstiger was.” Hoe de voersamenstelling verandert als dit ingrediënt op is, is momenteel nog niet duidelijk. „Afhankelijk van de prijzen van ingrediënten verandert de receptuur. Onze nutritionisten staan voortdurend voor grote uitdagingen als het gaat om de voersamenstelling.”

TAPIOCA

productie, handel tot onderzoek”, beaamt Handelsminister Nakasia. Dat is volgens Panitchpakdi een goed voorbeeld voor andere landen. „In Afrika zijn de randvoorwaarden er ook, maar het ontbreekt aan structureel regeringsbeleid en stimulering van de agrarische sector op de lange termijn. Meer doen, is niet zo moeilijk, van belang is wat je doet. De inhoud van een investering is belangrijker dan de omvang ervan”, benadrukt de secretaris-generaal. Manut Saengsiripongpun, vice-voorzitter van de Thaise Tapioca Handelsorganisatie (TTTA), is minder te spreken over de investeringen van de Thaise overheid in tapioca. „De overheid kiest momenteel voor interventie tegen een hoge prijs, veel hoger dan de werkelijke marktprijs. De regering koopt tapioca op voor 1,9 of 2 bath, terwijl 1,3 bath de reële waarde is.” De marktinterventie maakt het voor de handelsorganisatie moeilijk om op de wereldmarkt te verkopen tegen een reële prijs. „Die interventie maakt tapioca voor alle handelspartijen een minder interessant product, daar hebben we geen van allen belang bij.” Saengsiripongpun denkt niet dat de interventie leidt tot een groei van de Thaise cassaveteelt in hectares. „Wel

Europa importeert vooral tapioca in pelletvorm. Momenteel is de import van tapioca in Europa beperkt door de prijs ervan.

wordt er vaker geoogst. Normaal halen de boeren drie gewassen in de twee jaar van het land. Die frequentie gaat bij hoge interventieprijzen iets omhoog. De rek daarvan is niet oneindig, immers de plant moet ook weer gelegenheid krijgen om te groeien en niet elk tijdstip is

geschikt voor de oogst.” Volgens de vice-voorzitter van TTTA zou de regering er goed aan doen te stoppen met marktinterventie. „Het geld dat daarin wordt gestopt, kan veel beter worden gebruikt om de boeren te helpen in de ontwikkeling van de teelt en hun bedrijf.” ■

Intentieverklaringen voor handel

Tijdens de World Tapioca Conference in Bangkok werden negen verschillende intentieverklaringen voor de aan- en verkoop van tapioca ondertekend.

Karel van den Bos ondertekent namens Cefetra de intentie tot aankoop van 100.000 ton tapiocapellets van leverancier Thai Europe Feed Company Ltd.

„Op basis van dit eerste volume verwachten we dit jaar een hogere export dan voorgaande jaren”, aldus Porntiwa Nakasai, de Thaise minister van Handel.

Karel van den Bos tekende namens het Nederlandse handelsbedrijf Cefetra twee aankoopintenties, elk goed voor 100.000 ton tapioca. De verklaringen worden ondertekend door de aan- en verkopende partij op voorwaarden. „De koop gaat alleen door als de prijs goed is”, legt Van den Bos uit. „Momenteel is de prijs voor tapioca veel te hoog ten opzichte van Europees graan. Import is nu dan ook niet interessant, maar dat kan afhankelijk van de bewegingen op de wereldmarkt over een paar weken weer anders zijn.” Minpuntje van tapioca ten opzichte van graan is volgens Van den Bos dat tapioca helemaal geen eiwit bevat. „Dat betekent dat diervoederbedrijven naast tapioca altijd een eiwitbron, zoals soja nodig hebben om het voer in de juiste balans te krijgen.” Bepalend voor de handel in tapioca is dan ook niet alleen de prijs van het product zelf, maar ook de wereldmarktprijs van granen, soja, vervoer, op- en overslag en de wisselkoers dollar/euro. „Een duurdere dollar is minder gunstig voor de tapiocahandel”, besluit Van den Bos.